

2. søndag efter Helligtrekonger

Salmevalg

355: Gud har fra evighed givet sin Søn os til Herre

448: Fyldt af glæde

441: Alle mine kilder skal være hos dig

369: Du som gir os liv og gør os glade

29: Spænd over os dit himmelsejl

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Jesus kom da til en by i Samaria, der hed Sykar, i nærheden af det stykke jord, Jakob gav sin søn Josef. Der var Jakobsilden. Træt af vandringen satte Jesus sig så ved kilden; det var ved den sjette time.

En samaritansk kvinde kom for at hente vand. Jesus sagde til hende: ”Giv mig noget at drikke.” Hans disciple var nemlig gået ind til byen for at købe mad. Den samaritanske kvinde sagde til ham: ”Hvordan kan du, en jøde, bede mig, en samaritansk kvinde om noget at drikke?” – jøder vil nemlig ikke have med samaritanere at gøre. Jesus svarede hende: ”Hvis du kendte Guds gave og vidste, hvem det er,

der siger til dig: Giv mig noget at drikke, så ville du have bedt ham, og han ville have givet dig levende vand.”

Kvinden sagde til ham: ”Herre, du har ingen spand, og brønden er dyb; hvor får du så levende vand fra? Du er vel ikke større end vor fader Jakob, som gav os brønden og selv drak af den, ligesom hans sønner og hans kvæg?”

Jesus svarede hende: ”Enhver, som drikker af dette vand, skal tørste igen. Men den, der drikker af det vand, jeg vil give ham, skal aldrig i evighed tørste. Det vand, jeg vil give ham, skal i ham blive en kilde, som vælder med vand til evigt liv.” Kvinden sagde til ham: ”Herre, giv mig det vand, så jeg ikke skal tørste og gå herud og hente vand.”

Han sagde til hende: ”Gå hen og kald på din mand og kom herud!” Kvinden svarede: ”Jeg har ingen mand.” Jesus sagde til hende: ”Du har ret, når du siger: ”Jeg har ingen mand; for du har haft fem mænd, og den, du har nu, er ikke din mand; dér sagde du noget sandt.”

Kvinden sagde til ham: ”Herre, jeg ser, at du er en profet. Vore fædre har tilbedt Gud på dette bjerg, men I siger, at stedet, hvor man skal tilbede ham, er i Jerusalem.” Jesus

sagde til hende: ”Tro mig, kvinde, der kommer en time, da det hverken er på dette bjerg eller i Jerusalem, I skal tilbede Faderen. I tilbeder det, I ikke kender; vi tilbeder det, vi kender, for frelsen kommer fra jøderne. Men der kommer en time, ja, den er nu, da de sande tilbedere skal tilbede Faderen i ånd og sandhed. For det er sådanne tilbedere, Faderen vil have. Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed.” Kvinden sagde til ham: ”Jeg ved, at Messias skal komme” – det vil sige Kristus; ”når han kommer, vil han fortælle os alt.” Jesus sagde til hende: ”Det er mig, den der taler til dig.”

Prædiken

Et af P.S. Krøyers kendteste malerier hedder ”Hip, hip, hurra!” Det er et maleri af en scene, hvor en flok mennesker er forsamlet i en hyggelig have en lun og lys sommerdag eller aften omkring et bord. En flok mænd har rejst sig og støder skålende til hinandens glas, mens de formodentlig råber – af deres lungers fulde kraft – ”Hip, hip, hurra!” Det er champagne, de drikker, og det ses

tydeligt, at de er i et strålende humør. De smiler og ser forventningsfuldt på hinanden, og der er ingen tvivl om, at de nyder øjeblikket i fulde drag. Måske er de også fået en tår mere, end sædvanligt; de er muligvis godt berusede. I hvert fald ser de flasker, der står på bordet, ikke ud til at være fulde. Hele selskabet er omkranset af et tæt buskads. Det er et beskyttende buskads, der er med til at gøre stemningen hyggelig på grund af de dejlige grønne farver, og som også er med til at skærme resten af verden af. De er kun dem, og der kan intet komme og forstyrre dem! Verden er lukket ude, og de befinder sig i en skøn rus, hvor de ikke behøver at bekymre sig om noget som helst. Der er kun dem og deres fest, og der er absolut ingen fare på færde, ingen lurende konflikt, bare ren glæde!

Jeg ved ikke, om maleren, P.S. Krøyer har malet en kendt have med kendte mennesker, eller om han har malet efter sin egen forestillingsevne. Jeg ved ikke, om denne lille, lukkede og hyggelige fest, er en af hans egne private oplevelser; måske har han været vidne til festen på en eller anden måde; eller måske har han fundet på motivet, efter

at han har oplevet adskillige fester i gode venner lag. Jeg kender ikke Krøyers motiver bag sit maleri: Hvorfor malede han dette maleri?

Men det er også underordnet for mig. For mig er det vigtige, at jeg selv kender den have, de står i. Jeg kender buskadset, som man ikke kan se igennem, men som alligevel lukker det dejligste lys ind på stedet. Jeg har også spist de skønneste middage ved det veldækkede bord, og jeg har skålet med de leende og festklædte herrer, der har rejst sig for at udbringe en skål for livet som sådan.

Det vigtige for mig er, at jeg i de skålende mænd kan genkende mine studiekammerater, min familie eller mine kollegaer. Jeg genkender ganske vist ikke deres ansigter, men jeg genkender deres ansigtsudtryk. Jeg genkender den stemning, de er i; jeg genkender de sange, de synger; jeg genkender den tryghed, der omkranser selskabet; og jeg genkender den glæde, der uden forbehold suser rundt i luften – og gør denne time, på denne særlige sag, på dette helt unikke og velkendte sted, med disse vidunderlige og skønne mennesker, som kender hinanden så godt, gør

denne time til en uforglemmelig time. Eller sådan – altså uforglemmelig – forekommer netop denne time de skålende mænd. De kan ikke forestille sig, at de nogensinde vil miste denne stemning igen – for altid vil de være forandrede, og for altid vil de huske denne fest, denne ene højtidelighed.

Flere af jer kan måske også huske det. Ja, det er jo ikke givet, at der var champagne på bordet. Måske var det lune boller, varm kakao, måske iskold saft eller en sodavand; men helt sikkert stod der midt på bordet en stor lagkage med jordbær, chokolade, marcipan og flødeskum.

Er der nogen herinde, der er blevet sultne nu? Er der nogen, der længes efter sommer, sol og varme? Hvis det er tilfældet, så vil jeg blot gøre jer opmærksomme på, at scenen fra det maleri foregår lige her, og lige nu, og med de mennesker, der befinder sig i kirken på denne kolde, mørke og grå formiddag i januar 2014.

For vi fejrer noget, der er værd at rejse sig op for; vi fejrer noget, der er værd at skåle for; vi fejrer noget, som egentlig burde spise lagkage for rigtigt at forstå. Vi fejrer

en dåb. Og vi fejrer, at Guds Søn har sagt til os: ”Den der drikker af det vand, som jeg vil give ham, skal aldrig i evighed tørste.” Det er det vand, der ligger i dåbsfadet. Og det er det vand, der gør kirken her hellig.

Kirken her er ikke hellig, fordi det er et særligt fint sted; fordi huset er gammelt, eller væggene er hvide. Kirken er ikke hellig, fordi der er et stort orgel, der kan spille højtidelig musik. Kirken er ikke hellig, fordi der er en præst, der går klædt i noget særligt tøj. Kirken er ikke hellig, fordi den har et tårn med fine klokker, der kan høres over hele egnen.

Kirken er hellig, fordi her lovpriser vi Gud. Kirken er hellig, fordi her er alle lige værdige. Kirken er hellig, fordi her hører vi, fra gudstjenestens begyndelse til gudstjenestens afslutning, evangeliet om, at Gud elsker os med hud og hår, med make-up og fodvorter, med myoser og neuroser, med spaltede hårspidser og tvangstanker. Kirken er hellig, for her får Guds ånd lov til at svæve frit. Kirken er hellig, fordi her forlades vores synder, og vi opdager, at livets mening er den person, der sidder ved siden af os.

Med det i tankerne kan vi også sige, at denne bygning ikke er kirken. For kirken er der, hvor vi lovpriser Gud. Kirken er der, hvor alle er lige værdige. Kirken er der, hvor vi stoler på, at Gud elsker os. Kirken er der, hvor vi opdager, at livets mening, er den, der sidder ved siden af os.

Kirken er altså ikke noget bestemt sted, for kirken er ånd. På samme måde som maleriet af P.S. Krøyer ikke er nogen bestemt højtidelighed. Det er et godt maleri, fordi det minder os om en bestemt følelse, fordi det minder os om den glæde, vi selv føler, når vi står eller sidder rundt om bordet sammen med vores nærmeste. Det er ikke bordet, der gør maleriet godt. Det er ikke buskadset. Det er ikke vinen. Det er glæden. Det er den ånd, de tilstedeværende mennesker skåler i. Det er det fællesskab, de skålende mænd er midt i, i det øjeblik, som de for altid vil gemme i deres hjerter.